

TURLI ISHLOV BERISH USULLARI BO'YICHA ABATMENT VA MILK O'RTASIDAGI BOG'LANISHNING QIYOSIY TAHLILI.

Zokirqulov Javohir Abduljalil o'g'li
Toshkent Davlat Medicina Universiteti.

Ilmiy rahbar: Habilov B.N.

<https://doi.org/10.5281/zenodo.17383414>

Annotatsiya: Abatment sirtiga ishlov berish texnologiyasi implant-milk interfeysining barqarorligi va biologik mosligini ta'minlashda muhim o'rin tutadi. Ushbu tadqiqotda silliqlangan, qum bilan ishlov berilgan, anodlangan va nano-qoplamali sirtlarga ega abatmentlar asosida gingival to'qimalar bilan o'zaro bog'lanish sifati klinik va morfologik jihatdan tahlil qilindi. Natijalar shuni ko'rsatdiki, nano-qoplamali sirtlar biologik kenglikni saqlash va yallig'lanish holatini kamaytirishda eng samarali hisoblanadi.

Kirish.

Implantologiyada yumshoq to'qimalarning barqaror integratsiyasi implantning uzoq muddatli muvaffaqiyatini belgilaydi. Abatment sirtining mikrorel'efi, energiya potentsiali va kimyoviy tarkibi epitelial yopishuv va fibroblast faolligiga sezilarli ta'sir ko'rsatadi. O'zbekistonlik olimlar A.X. Xasanov (2021) va B.B. Parpiev (2020) tadqiqotlarida silliq va toza sirtlarning epitelial integratsiyani yaxshilashini ta'kidlagan. Rus mualliflari A.G. Kupriyanov (2021) va N.A. Mukhamadeeva (2020) esa anodlash texnologiyasi to'qima regeneratsiyasi va biologik kenglik barqarorligini kuchaytirishini ilmiy asosda ko'rsatgan.

Maqsad.

Turli sirt ishlov berish usullarining abatment va milk o'rtasidagi biologik bog'lanishga ta'sirini o'rganish va ularni qiyosiy tahlil qilish.

Materiallar va metodlar.

Tadqiqot 30 nafar bemor ishtirokida olib borildi. Abatmentlar quyidagi ishlov turlari asosida tayyorlandi:

1. Silliqlangan titan (nazorat guruhi);
2. Qum bilan ishlov berilgan sirt;
3. Anodlangan sirt;
4. Nano-qoplamali sirt (TiO_2 asosida).

Yallig'lanish holati **Löe-Silness gingival indeksi**, qonash darajasi **Papilla Bleeding Index** yordamida baholandi. Histomorfologik tahlillar Parpiev (2020) uslubida bajarildi.

Natijalar.

Silliqlangan sirtlarda yallig'lanish $1,4 \pm 0,2$ ball, nano-qoplamali sirtlarda esa $0,6 \pm 0,1$ ballni tashkil etdi ($p < 0,05$). Nano-struktural sirtlarda epitelial yopishuv yaxshiroq, fibroblast zichligi yuqori va kollagen to'qimalar muntazam joylashganligi aniqlandi. Ushbu natijalar Mahmudov (2022) va Usmonova (2023) ma'lumotlari bilan mos bo'lib, nano-qoplamaning biologik mosligi yuqori ekanini tasdiqlaydi.

Xulosa.

1. Abatment sirtining ishlov berish turi biologik kenglik va yumshoq to'qimalar integratsiyasiga bevosita ta'sir ko'rsatadi.
2. Anodlangan va nano-qoplamali sirtlar gingival yallig'lanishni kamaytirish va epitelial yopishuvni yaxshilashda eng samarali hisoblanadi.

Sirt modifikatsiyasi texnologiyalarini takomillashtirish implantologiyada barqaror natijalarga erishish uchun istiqbolli yo'nalishdir.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Xasanov A.X. Abatment sirtining morfologiyasi va gingival to'qimalar o'zgarishi. Toshkent tibbiyot jurnali. 2021; №3:45–49.
2. Parpiev B.B. Periodontal to'qimalarning histologik baholash usullari. O'zbekiston tibbiyot jurnali. 2020; №1:56–60.
3. Mahmudov U.A. Anodlash texnologiyasining yumshoq to'qimalar regeneratsiyasiga ta'siri. ToshDSMI ilmiy axborotnomasi. 2022; №4:33–38.
4. Kupriyanov A.G. Sostoyanie perimplantnyx tkaney pri razlichnyx tipax obrabotki abutmentov. Rossiyskaya stomatologiya. 2021; 25(2):101–107.
5. Usmonova G.T. Nano-titan qoplamalarning biologik mosligi. Tibbiyot innovatsiyalari jurnali. 2023; №2:64–69.